

Izveštaj o angažovanju Sekopaka u skladu sa ciljevima održivog razvoja

Izjava o stalnoj podršci

Malo je reći da je neobična godina iza nas. Usled situacije sa korona virusom, svi smo morali da promenimo način rada da bi ostvarili ciljeve koji su vredni ostvarivanja. Ciljevi Globalnog dogovora svakako su na toj listi, te se radujemo što se iz godine u godinu udruženi razvijamo. Sekopak kao operater za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom najviše doprinosi je dao principima koji se tiču **zaštite životne sredine**. Uprkos pandemiji, uspjeli smo da steknemo nove saradnike i proširimo infrastrukturu za odvajanje ambalažnog otpada. Edukovali smo građane putem digitalnih kanala, započeli nove projekte sa ciljem da poboljšamo sistem. Mislili smo dugoročno, prilagođavali se, i ponovo se pokazali kao lider u industriji upravljanja ambalažnim otpadom. Sekopak je jedini operater koji je prešao cifru od 100.000 tona za

ponovno iskorišćenje ambalažnog otpada. Zajedno sa našim klijentima i saradnicima uštedeli smo 62.000t CO₂. Imamo razloga za slavlje, ali treba još mnogo da se radi kako bi reciklaža postala deo svakodnevnice ljudi u celoj Srbiji.

Pitanje životne sredine uveliko je problem koji se tiče svih nas. Nema dana da u medijima ne bude vest o katastrofama koje se dešavaju našoj planeti. I ne samo to - ove promene osećamo po promeni klime, zagađenosti vazduha, vode, prirode. Zato moramo da se zapitamo - šta je ono što pojedinac može da uradi da bar malo ublaži negativne posledice koje čovek ima na okolinu? Jedno od rešenja leži u reciklaži.

Svaka kompanije koja je društveno odgovorna trebala bi da utiče na svoje zaposlene kako bi stekli navike dobre po našu planetu. Upravo ciljevi Globalnog dogovora nam pomažu da ostvarimo veću dobrobit, ne samo za kompaniju, nego i za planetu Zemlju. Srećni smo što je naša delatnost takva da pomažemo kompanijama da ostvare ciljeve koji se tiču zaštite životne sredine - kroz upravljanje ambalažnim otpadom kao i edukacijom zaposlenih mi smo im pouzdan partner.

U Izveštaju o angažovanju prikazujemo kako je Sekopak doprineo ostvarivanju ciljeva održivog razvoja. Nastavljamo da posluje u skladu sa pozitivnim načelima Globalnog dogovora, u želji zadržimo održivo i stabilno poslovanje, i doprinesemo ostvarivanju pozitivnih promena u društvu i sistemu.

Violeta Belanović Kokir, generalna direktorka Sekopaka

Uvod

Kompanija Sekopak d.o.o. Beograd, operater upravljanja ambalažnim otpadom, osnovana je 2006. godine sa ciljem da svim kompanijama koje posluju na tržištu Srbije omogući uvođenje postulata zaštite životne sredine u okviru delatnosti koje obavljaju.

Nakon donošenja Zakona o upravljanju otpadom i Zakona o ambalaži i ambalažnom otpadu 2009. godine, Sekopak svim kompanijama koje su obavezne da uklanjaju ambalažni otpad omogućava da zakonske obaveze izvrše na najefikasniji način.

U kratkom vremenskom intervalu, Sekopak postaje tržišni lider i zajedno sa svojim partnerima doprinosi jačanju svesti kod svih građana o značaju smanjivanja količine otpada koji svaki pojedinac napravi. Ponosni smo na članstvo u evropskoj organizaciji **Pro Europe** i nosilac smo licence prestižnog simbola Zelena tačka za Republiku Srbiju. Ova oznaka potrošačima ukazuje na to da je kompanija, na čijim proizvodima se nalazi Zelena tačka, ekološki svesna i posvećena očuvanju životne sredine kroz plaćanje naknade za zbrinjavanje ambalažnog otpada.

Jedan od principa kompanije je ispunjenje zakonskih obaveza o ambalaži sa najvećom mogućom ekološkom dobiti i minimalnim ekonomskim ulaganjima.

Misija Sekopaka je ispunjavanje zakonskih obaveza prema svim klijentima na rentabilan i održiv način.

Principi Globalnog dogovora

I Ljudska prava:

Princip 1: Kompanije bi trebalo da podrže i poštuju zaštitu međunarodno zagarantovanih ljudskih prava

Princip 2: Kompanije ne smeju da budu saučesnici u kršenju ljudskih prava

II Standardi rada:

Princip 3: Kompanije bi trebalo da podrže pravo na slobodno udruživanje i pravo na kolektivne ugovore

Princip 4: Eliminišu prinudni rad

Princip 5: Zabrane dečiji rad

Princip 6: Zabrane diskriminaciju u vezi sa zapošljavanjem i zanimanjem

III Zaštita životne sredine:

Princip 7: Kompanije bi trebalo da preduzimaju mere predostrožnosti u vezi sa životnom sredinom

Princip 8: Kompanije bi trebalo da preduzimaju mere radi promocije odgovornosti vezane za životnu sredinu

Princip 9: Kompanije bi trebalo da ohrabre razvoj i širenje tehnologija koje čuvaju životnu sredinu

IV Anti-korupcija: Princip 10: Kompanije bi trebalo da učestvuju u borbi protiv korupcije u svakom smislu, uključujući iznude i pronevere.

Ispunjenje ciljeva: Uz pomoć Sekopaka reciklirane najveće količine ambalažnog otpada u Srbiji

Sekopak je jedini operater ambalažnog otpada koji je premašio cifru od 100.000 tona za ponovno iskorišćenje ambalažnog otpada. Inovativan pristup radu i brojne interesantne aktivacije za edukaciju građana ponovo su istakle Sekopak kao lidera u industriji upravljanja ambalažnim otpadom. Od 2014. godine kada je doneta prethodna Uredba za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, Sekopak je reciklirao 427.000 tona ambalažnog otpada.

Ukupna količina ponovnog iskorišćenog i recikliranog

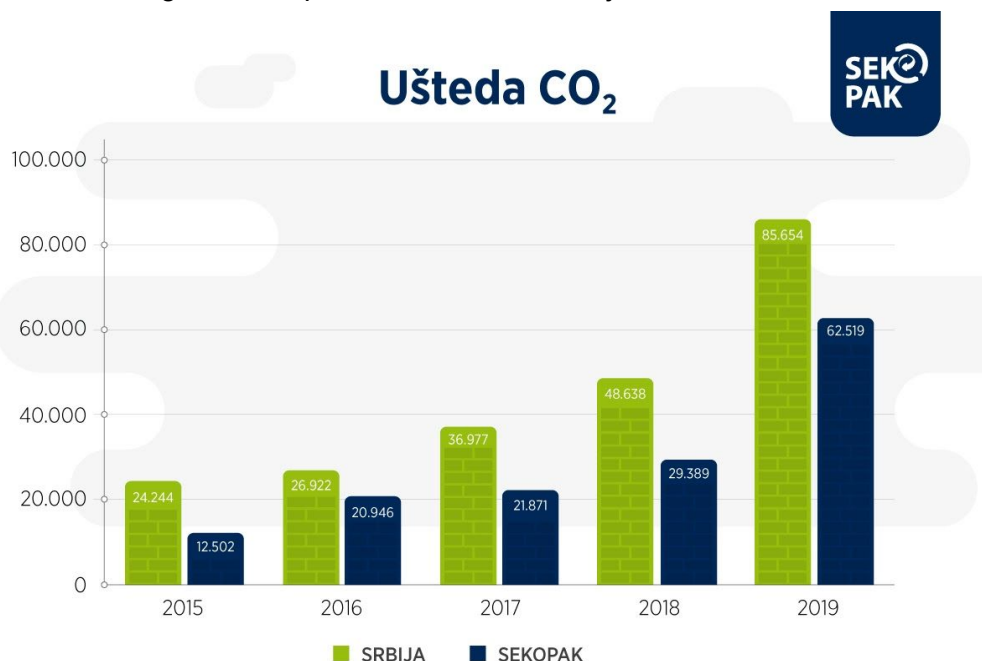
OPERATER	KOLIČINA PONOVO ISKORIŠĆENOG AMBALAŽNOG OTPADA (t)	KOLIČINA RECIKLIRANOG AMBALAŽNOG OTPADA (t)
SEKOPAK	103.325,6	95.249,2
EKOSTAR PAK	75.797,0	75.797,0
DELTA-PAK	10.545,1	10.545,1
CENEKS	16.320,8	15.487,2
TEHNO EKO PAK	13.609,3	12.635,5
EKOPAK SISTEM	6.955,8	6.955,8
UNI EKO PAK	1.992,9	1.992,9
UKUPNO	228.546,4	218.662,6

Ostvareni opšti nacionalni ciljevi za 2019. godinu po operaterima

OPERATER	OPŠTI NACIONALNI CILJEVI	
	PONOVNO ISKORIŠĆENJE (%)	RECIKLAŽA OTPADA (%)
	60%	55%
SEKOPAK	62,9	58,0
EKOSTAR PAK	60,6	60,6
DELTA-PAK	66,1	66,1
CENEKS	60,1	57,1
TEHNO EKO PAK	60,5	56,2
EKOPAK SISTEM	63,7	63,7
UNI EKO PAK	61,4	61,4
UKUPAN PROCENAT	61,9	59,2

Sekopak uštedeo 62.000 tona CO₂

Sekopak petu godinu za redom uštedeo je najveću količinu ugljen-dioksida u Srbiji. Zajedno sa našim klijentima i saradnicima uštedeli smo 62.519 tona CO₂ u 2019. godini, što je za 110% više u odnosu na 2018. Kada je u pitanju cela Republika Srbija, zahvaljujući sistemu produžene odgovornosti proizvođača, uštedeno je 85.654 tona CO₂.

Kako bi sumirali rezultate i razmenili iskustva sa ekološki svesnim kompanijama, svake godine organizujemo CO2 konferenciju gde saradnicima i klijentima dodeljujemo sertifikate za doprinos uštedi CO2. Nažalost, usled još uvek akutne situacije izazvane korona virusom, nismo u mogućnosti da organizujemo tradicionalnu godišnju konferenciju, ali ćemo sertifikate dostaviti klijentima putem digitalnih kanala. Svakako da imamo razloga za slavlje, ali je bezbednost ljudi na prvom mestu.

Postavljanje infrastrukture za primarnu selekciju

Radi unapređenja sistema primarne selekcije u Srbiji, Sekopak iz godine u godinu širi mrežu svojih saradnika i postavlja kante i kontejnere za odvajanje ambalažnog otpada. U 2020. godini postavili smo infrastrukturu/proširili je u sledećim mestima:

VRNJAČKA BANJA - U saradnji sa *JKP Banjsko zelenilo i čistoća* brendirali smo i poslali u Vrnjačku Banju 200 kanti, 50 kontejnera i tri midi eko ostrva. Vozilo Piagoo je dato JKP-u na korišćenje. Kampanjau Vrnjačkoj banji i Topoli ima naziv "Recikliraj srcem", a cilj je da pored meštana svojim dizajnom privuče i turiste i navede ih da recikliraju.

TOPOLA - U saradnji sa *JKSP Topola* postavili smo 100 kanti za staklo, tri maxi i dva mini eko ostrva kako bi građani mogli da razdvajaju ambalažni otpad. Kante za staklo podeljene su kafićima i restoranima, a postavljeni su i žičani kontejneri za odvajanje PET ambalaže.

VALJEVO - U saradnji sa *JKP Vidrak Valjevo* postavljeno je 20 kontejnera za odvajanje ambalažnog otpada

VRANJE - U saradnji sa *JKP Komrad Vranje* postavljen je origami kontejner za odvajanje staklene ambalaže.

PARAĆIN - Postavljeno 30 plavih i 30 žutih kutija u Paraćinu, u saradnji sa *Srpskim društvom za vanredne situacije*

ZOOLOŠKI VRT - Zoološki vrt u Beogradu dobio je treće eko ostrvo, koje smo ovoga puta brendirali u duhu "kul medonje koji reciklira". Na dizajnu su predstavljeni benefiti reciklaže po životu sredinu, te iako nismo bili u mogućnosti da edukujemo decu o reciklaži uživo, meda će ostati da ih podseća da ubace ambalažu na reciklažu.

Edukacija klijenata i građanstva o značaju zaštite životne sredine

Dan zaštite životne sredine u Kragujevcu - Najmlađi Kragujevčani iz vrtića Sparrow okupili su se u pešačkoj zoni kod Sekopakovog eko ostrva kako bi odneli ambalažni otpad na reciklažu. Pozdravili su nas pesmom o reciklaži, a za uzvrat smo im poklonili biljke koje će ovaj vrtić učiniti prirodnijim mestom za obitavanje.

Dan zaštite životne sredine u Vranju - U centru grada postavljen je kontejner za staklenu ambalažu koji će menjati lokaciju kako bi se što više građana uključilo u primarnu selekciju **Instagram giveaway povodom Dana planete Zemlje** - podela poklona građanima koji su imali kreativne postove/storije na temu reciklaže.

Edukacija građana u Topoli - Zalepljeni poster i podeljeni lifleti za edukaciju građana o reciklaži u kafićima, restoranima, hotelima, školama, u opštini. Postavljena su i tri city light-a. Povodom akcije "Podeljena sreća dva puta je veća", JKSP Topola i Sekopak organizovali su edukativnu radionicu sa našim najmlađima na temu reciklaže. Sekopak je podelio deci eko poklone, a deca su nam pomogla da očistimo ilustrovani grad od otpada i stvorimo bolje mesto za život.

Kampanja „Mi smo boric za čistu planetu“ - u saradnji sa glumicom Isidorom Simijonović koja je model na reklamama, kampanja je sprovedena u cilju podizanja svesti građana o zaštiti životne sredine.

Podela zahvalnica za građane koji su prikupljali ambalažni otpad u Valjevu povodom završetka projekta ***Komšije se pomažu, ambalažu odlažu!***

Cleean up: Akcija čišćenja sa Britanskom ambasadom - na Širokoj stazi u Zemunu; Ovom prilikom sakupljeno je 42 džaka otpada, a u akciji su učestvovala ambasadorica Velike Britanije u Srbiji gđa Šan Meklaud, kao i zamenica Misije Rebeka Fabrici, uz podršku dela zaposlenih u ambasadi.

Trening „Od otpada do resursa“ - direktorka operacija Sekopaka Ivana Pavlovic održala je predavanje na temu "Upravljanje ambalažnim otpadom u Srbiji - rezultati i izazovi". Trening je namenjen predstavnicima javnih komunalnih preduzeća i privrede.

Nestle eko tura - O odličnoj saradnji kompanija Nestle i Sekopak, ali i delovanju biznis sektora u borbi protiv zagađenja životne sredine, govorila je Ivana Pavlović, menadžerka operacija kompanije Sekopak na Nestle eko turi.

“Čudne reči”, Boda Ninković - Sekopakova pesma o reciklaži „Ja sam ona mudra faca“ izdata je na albumu „Čudne reči“ autora Bode Ninković.

FMCG RETAIL SUMMIT - Na panelu „Zeleni dogovor za cirkularnu ekonomiju“ učestvovala su direktorka Sekopaka Violeta Belanović Kokir i Kristina Cvejanov iz Green Loop kompanije

Edukacija putem digitalnih kanala

Zbog situacije sa pandemijom morali smo više da se posvetimo edukaciji putem digitalnih kanala. Možemo reći da nam se u 2020.godini online prezentacija potpuno promenila:

- Radili smo na razvoju sajta i redizajnirali ga
- Pisali smo edukativne tekstove na blogu o reciklaži
- Stvorili smo vizuelni i stilski identitet komunikacije, što se može videti i po našim društvenim mrežama.

Eko lab je platforma za informisanje kompanija o cirkularnoj ekonomiji, reciklaži, održivom razvoju i zaštiti životne sredine uopšte. Uticaj kompanija na potrošače je velik, zato želimo da damo priliku klijentima da prikažu svoja dostignuća u ovoj oblasti. Velike kompanije kao što su Coca-Cola, Nelt i Nestle ispričale su svoju priču na platformi Eko lab.

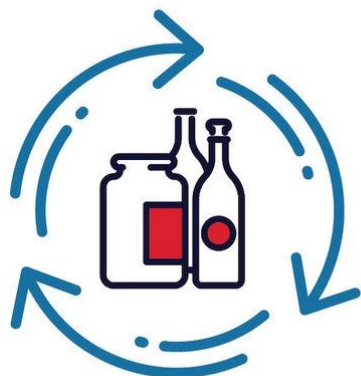
Informativni tekstovi na Sekopak blogu - nastavili smo sa edukacijom građana na našem blogu, u želji da im pružimo relevantne informacije.

E-book [Vodič za reciklažu: Tvoj doprinos u borbi protiv klimatskih promena](#) - sa idejom na ponudimo građanima i klijentima sve osnovne informacije o reciklaži na jednom mestu, napravili smo eknjigu koju mogu sami da skinu i listaju online. Radi bezbednosti svih nas, smanjili smo direktan kontakt sa ljudima, ali smo našli način da ih edukujemo u njihovim domovima. Vodič je poslat svim našim klijentima, u nadi da će ga podeliti sa zaposlenima i pomoći nam da povećamo svest ljudi o reciklaži.

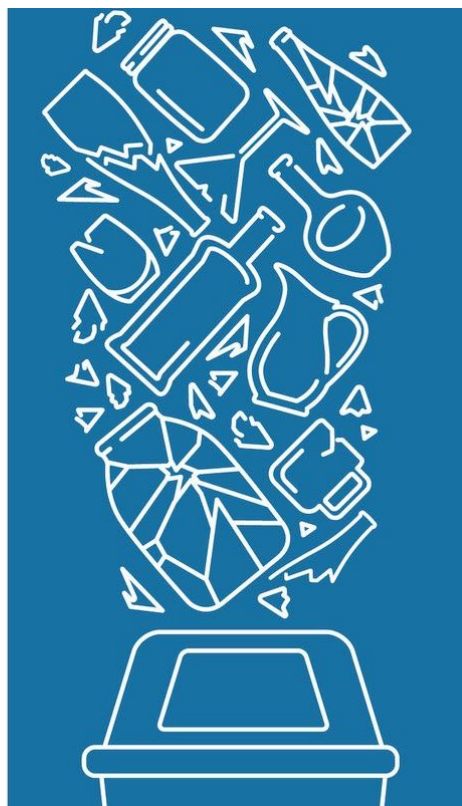
Projekti

Partnerstvo za ciljeve je izuzetno važno za nas. Samo udruženi možemo da napravimo velike promene u društvu. Zbog toga nam je veoma drago što možemo da vam predstavimo projekat **Upravljanje staklenom ambalažom na Zapadnom Balkanu** koji sprovodimo u saradnji sa Apstinskom pivarom, Gizom, Naledom, kao i kolegama iz Bosne i Hercegovine i Makedonije. Projekat će se u Srbiji sprovesti u Somboru, Nišu, Kragujevcu i Varvarinu sa ciljem povećanja stope prikupljene i reciklirane ambalaže za 20%. Na kraju projekta imaćemo vodič koji će koristiti lokalne samouprave širom zemlje i regiona, a koji će sadržati preporuke i analize nastale zahvaljujući projektu.

U 2020.godini sprovedena je pre-launch faza, dok je za 2021. planirano postavljanje kontejnera i edukacija građana.

UPRAVLJANJE STAKLENOM AMBALAŽOM NA ZAPADNOM BALKANU

Pregradna brana za odbranu od ambalažnog otpada 2020. godine je obeležila trogodišnjicu od postavljanja. I pored vanrednog stanja dnevno zaustavi od 8 do 10 džakova ambalažnog otpada. Brana se nalazi u mestu Batnjik na reci Raška, a napravljena je sa ciljem da se opština Raška odbrani od nagomilanog smeća u uzvodnom toku.

Ovo je još uvek prva i jedina brana za odbranu od ambalažnog otpada u Srbiji, a efekat brane je premašio sva očekivanja. Ona je sprečila u više navrata potencijalne ekološke katastrofe koje su pretile nizvodnom toku reke i celokupnom slivu reke Ibar.

Zelena kancelarija

Kako bi uticali na zaposlene i klijente da steknu zelene navike, vodimo računa o tome da naša kancelarija bude eco-friendly. Kako smo to postigli?

- Postavljene kanti za odlaganje ambalažnog otpada - u 2020. godini smanjili smo generisan otpad za 70 odsto.
- Isključujemo uređaje koje ne koristimo - iznad prekidača stavili smo poruku koja privlači pažnju: **Budi šmeker, koristi šteker** - ušteda energije u odnosu na 2019.godinu je 25%.
- Prostor je ukrašen biljkama koje stvaraju prirodniju atmosferu za rad
- Smanjujemo upotrebu papira - gledamo da šampamo samo ono što je neophodno, dok papir koji nam ne treba recikliramo
- Smanjili smo upotrebu automobila i štetnih gasova apelom na zaposlene da rade od kuće. U toku pandemije uveli smo dežurstva, te svaki radni dan u kancelariju dolaze po dvoje zaposlenih.

Zaštita ljudskih i radnih prava

Za kompaniju Sekopak zaštita ljudskih i radnih prava predstavljaju prioritet:

U Sekopaku svi zaposleni su obučeni za bezbednost i zdravlje na radu, za ISO standarde, neki su obučeni za prvu pomoć, za prijem u radni odnos, a većina je imala prilike da prisustvuje i eksternim obukama koje im je kompanija omogućila.

Jedan od prioriteta je stalno unapređivanje znanja i radnih sposobnosti zaposlenih, te kompanija podržava inicijativu zaposlenih da usvoje nova znanja i finansira različite kurseve/konferencije. Zaposleni u Sekopaku prisustvovali su na 21 obuci/konferenciji. U Sekopaku ima 12 zaposlenih lica, od čega najviše ima žena (9 žena, 3 muškarca), koje se takođe nalaze na rukovodećim položajima.

ISO standardi

Sekopak u poslovanju primenjuje standarde ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015, kao i procedure koje su formirane u okviru pomenutih standarda, a naročito procedura ljudski resursi, aspekti životne sredine, kao i primena kodeksa ponašanja koji svi zaposleni poštuju.

Kada smo 2014. godine rešili da implementiramo sistem menadžmenta kvalitetom **ISO 9001** otpočeo je kontinuirani rad Sekopaka na unapređenju sistema poslovanja koji obuhvata naš obim sertifikacije, a to je postupanja sa ambalažnim otpadom. Formiranje ciljeva doprinelo je da se fokusiramo na najvažnije segmente i kroz vrednovanje ciljeva bolje upoznamo i pratimo dinamiku sistema. Ciljevi se, naravno, svake godine povećavaju, ali do sada smo ih sve uspešno sprovedli i nadamo se da ćemo tim tempom i nastaviti. Između ostalih, jedan od najvažnijih ciljeva Sekopaka je ispunjenje nacionalnog cilja koji je propisala država i koji raste svake godine, to je svakako jedan od najvažnijih aspekata kojima se bavimo. Tu je i edukacija građanstva, možemo se pohvaliti velikim brojem organizovanih edukacija kojima smo približili važnost primarne selekcije, kako privredi, tako i građanstvu.

U skladu sa našom delatnošću, 2017. godine osetili smo potrebu da implementiramo i sistem zaštite životne sredine **ISO 14001:2015**. Implementacija je uspešno sprovedena i sistem upravljanja zaštitom životne sredine koji Sekopak sprovodi temelji se na načelima usresređenosti na procese reciklaže i ponovne upotrebe, razvijanje i podizanje ekološke svesti zaposlenih i saradnika, preventivno delovanje na sprečavanje pojava ekoloških rizika, poštovanje životne sredine kroz ispunjenje zahteva ovog standarda. S obzirom na to da nam je zaštita životne sredine svakako fokus, to nam nije teško palo.

AA sertifikat boniteta

Nosilac Sertifikata bonitetne izvrsnosti dokazuje da je pouzdan partner i kvalitetno vođeno preduzeće s kojim treba poslovati. Kriterijumi za dobijanje ovog sertifikata su uspešnost, likvidnost, odgovorno poslovanje i finansijska sposobnost, čime on predstavlja međunarodno priznatu oznaku ekonomskog kvaliteta poslovnog subjekta.

Samo 3,8% privrednih subjekata u Srbiji ima ovaj sertifikat, a među njima je i Sekopak kao operater upravljanja ambalažnim otpada.

Zajedno ka ciljevima cirkularne ekonomije

Sekopak se već godinama zalaže za odgovornu potrošnju i proizvodnju, eko dizajn, produženu odgovornost proizvođača, zero waste princip i učestvuje u borbi protiv klimatskih promena. Zajedno sa našim saradnicima rastemo i pravimo pozitivne promene u industriji. Naš moto je “Zajedno ka ciljevima cirkularne ekonomije”, što želimo da ostane i kao poruka za kraj još jednog Izveštaja o angažovanju Sekopaka po principima Globalnog dogovora. Verujemo da zajednom možemo da napravimo velike promene i utičemo na ljude da priomene svoj odnos prema prirodi i otpadu, kao i na druge kompanije da postanu ekološki i društveno odgovorne.

U narednom periodu nastavićemo sa kontinuiranim implementiranjem principa i ciljeva Globalnog dogovora.